

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

**Julkisten hankintojen yleiset
sopimusehdot tavarahankinnoissa**

JYSE 2014 TAVARAT

Huhtikuu 2017 / Päivitysversio

Huhtikuu 2017 / Päivitysversio

JYSE 2014 TAVARAT

Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot tavarahankinnoissa

Valtiovarainministeriö

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Teija Metsänperä

Helsinki 2017

Sisältö

Saatteeksi	5
JYSE 2014 TAVARAT ehtojen soveltamisessa	7
Julkisten tavarahankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE 2014 TAVARAT)	10
1 Määritelmät	10
2 Yhteyshenkilöt	11
3 Alihankinta	11
4 Tavarán ominaisuudet	12
5 Hinta	13
6 Maksuehdot	14
7 Vakuudet	15
8 Tavarán luovutus ja vaaranvastuun siirtyminen	15
9 Luovutusta edeltävät tarkastukset, valvonta ja vastaanottotarkastukset	16
10 Viivästyminen	16
11 Takuu	17
12 Virhe, hinnanalennus ja sopimuksen purkaminen	18
13 Ylivoimainen este	19
14 Vahingonkorvaus	20
15 Hankintasopimuksen päättäminen erityistilanteissa	20
16 Immateriaalioikeudet	21
17 Salassapito	22
18 Sopimuksen siirtäminen, muuttaminen ja optio	22
19 Avustamisvelvollisuus toimittajan vaihtuessa	23
20 Erimielisyydet ja sovellettava laki	23
21 Hankintasopimusasiakirjojen pätevyysjärjestys	23

SAATTEEKSI

Kauppa- ja teollisuusministeriö vahvisti 22.12.1993 valtion hankinnoista annetun asetuksen (1416/93) perusteella julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE 1994). Sopimusehtoja on nimensä mukaisesti käytetty paitsi valtion myös kuntien viranomaisten ja muiden julkisten hankintayksiköiden hankinnoissa. Ehtojen vahvistamisen perustana ollut valtion hankinnoista annettu asetus (1416/93) kumottiin uuden hankintalain (348/2007) tultua voimaan 1.6.2007.

Osana hankintatoimen yleistä ohjausta ja siihen liittyvää kehittämistä valtiovarainministeriö asetti 18.11.2008 julkisten hankintojen yleisten sopimusehtojen uudistamistyöryhmän, jonka tehtävänä oli päivittää ja uudistaa vuonna 1994 käyttöön otetut julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot. Työryhmä päätyi ratkaisuun, jonka mukaan palvelu- ja tavara-hankinnoille laadittiin erilliset sopimusehdot: JYSE 2009 TAVARAT ja JYSE 2009 PALVELUT.

JYSE 2009 ehtojen oltua voimassa muutaman vuoden valtiovarainministeriö asetti loppuvuodesta 2013 työryhmän selvittämään ehtojen päivitys- ja muutostarpeita. Työryhmä sai työnsä valmiiksi 30.6.2014, jonka jälkeen julkaistiin JYSE 2014 ehdot.

JYSE 2014 ehtoja on tämän jälkeen päivitetty elokuussa 2016, jolloin päivityksessä huomioitiin hankintadirektiivien edellyttämät muutokset ennen uusien kansallisten hankintalakien voimaantuloa. Uusien kansallisten hankintalakien (1397/2016 ja 1398/2016) tultua voimaan vuoden 2017 alussa on JYSE 2014 ehtoja päivitetty huhtikuussa 2017 siten, että hankintalainsäädännön uudistus on huomioitu.

Näitä ehtoja voidaan edelleen vapaasti käyttää ja muokata kulloisenkin tarpeen mukaisesti. Seuraavassa yhteenveto viimeisimmistä muutoksista.

JYSE 2014 TAVARAT – muutoshistoria

Muutosversio	Keskeisimmät muutokset
Elokuu 2016 / Päivitysversio	1.13 Lisätty siirtymäkauden ajaksi määritelmä pakollisesta poissulkemisperusteesta
	3.6 Velvollisuus vaihtaa alihankkijaa, viittaukset
	5.7 ja 5.8 Hinnanmuutosehtojen selkeyttäminen
	4.8 Rikosteksteriotteen toimittamisvelvollisuus (siirtymäajalla)
	5.8 Viittaus hinnanmuutospykälään
	15.1 Sopimuksen päättäminen, poissulkemisperuste
	15.3 Viittaukset korjattu
	15.4 Hankintasopimuksen irtisanominen, olennainen sopimusmuutos
15.5 Hankintasopimuksen irtisanominen, vakavat rikkeet	
Huhtikuu 2017 / Päivitysversio	1.13 Poistettu
	3.6 Muutettu viittaus uuteen hankintalakiin
	4.8 Poistettu
	6.1 Laskutusmuodoksi verkkolasku
	6.2 Poistettu erilainen maksuaika verkko- ja paperilaskulla
	15.1 Muutettu viittaus uuteen hankintalakiin
	15.5 Sanamuotoa täsmennetty

JYSE 2014 TAVARAT ehtojen soveltamisessa erityisesti huomioitavia asioita

Arvonlisävero

Tarjouksissa hinta yleensä ilmoitetaan ilman arvonlisäveroa (alv 0 %). JYSE 2014 TAVARAT ehtojen mukaan hinta ei sisällä arvonlisäveroa. Tällä ei kuitenkaan ole vaikutusta arvonlisäveron maksuvelvollisuuteen. Toimittajalla on oikeus laskuttaa tavaraan liittyvä arvonlisävero tilaajalta.

Ennakkomaksu

Mahdollisen ennakon maksamisesta on sovittava erikseen. JYSE 2014 TAVARAT ehdoissa on määräyksiä vakuuden asettamisesta maksettavalle ennakolle.

Indeksiehtojen käyttö

Jos indeksiehtoja halutaan käyttää, on indeksiehtojen käyttämisestä sovittava erikseen.

Kansainvälinen kauppa

JYSE 2014 TAVARAT ehtojen mukaan hankintasopimuksia koskevat sopimusriidat ratkaistaan Suomessa yleisissä alioikeuksissa. JYSE 2014 TAVARAT ehdoissa on nimenomaisesti todettu, ettei Suomen lain lainvalintasäännöksiä sovelleta näiden JYSE 2014 TAVARAT ehtojen perusteella tehtäviin hankintasopimuksiin. JYSE 2014 TAVARAT ehtojen perusteella tehtäviin hankintasopimuksiin ei sovelleta YK:n kansainvälistä kauppalakia (CISG). Näitä ehtoja ja niiden käyttämistä on arvioitava kansainvälisessä kaupassa tapauskohtaisesti.

Kauppalaki

Irtaimen omaisuuden kauppaa säännellään kauppalaissa (355/1987). Niiltä osin kuin JYSE 2014 TAVARAT ehdoissa ei ole erikseen toisin sovittu noudatetaan kauppalain säädöksiä.

Optiot

Optiolla näissä JYSE 2014 TAVARAT ehdoissa tarkoitetaan hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä tehtyä osto-optiota lisätavaroista tai sopimuskauden jatkamista koskevaa optiota. Jättäessään tarjouksen tarjouskilpailuun tarjoaja sitoutuu tarjouspyynnössä ilmoitettuihin ehtoihin, kuten mahdolliseen optioon. Option käyttö on ainoastaan tilaajan harkinnassa. Jos tilaaja päättää tilata toimittajalta hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä mainittuja lisätavaroita tai päättää jatkaa sopimuskautta tarjouskilpailuasiakirjoissa mainitulla optiokaudella, on toimittaja velvollinen toimittamaan kyseessä olevan tavarän.

Pientoimitus- ja laskutuslisät

JYSE 2014 TAVARAT ehtojen kohdan 5.4 mukaan toimittajalla ei ole oikeutta periä pientoimitus- tai laskutuslisä. Siten toimittajien tulee huomioida mahdollisista pientoimituksista aiheutuvat kulut tavaroiden hinnassa. Hankintayksikön on tapauskohtaisesti harkittava tulisiko pientoimituslisät sallia tietyillä toimialoilla.

Takuu

JYSE 2014 TAVARAT ehtojen mukaan takuu on 24 kuukautta, ellei muuta ole sovittu. Takuuajasta voidaan kuitenkin sopia toisin ja monessa tapauksessa on perusteltua sopia lyhyemmästä tai pidemmästä takuuajasta.

Toimitukset häiriö- tai poikkeustilanteissa

JYSE 2014 TAVARAT ehdoissa ei ole erikseen määrätty toimituksista poikkeuksellisissa olosuhteissa. Julkishallinnon toimijoiden tulee varmistaa myös ulkoistettujen toimintojen mahdollisimman hyvä hoitaminen kaikissa olosuhteissa (Valmiuslaki 12 §, 1552/2011). Kriittiset toiminnot tulee tunnistaa ja tarjouspyyntöön tulee tarvittaessa sisällyttää varautumisvelvollisuus toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Vahingonkorvaus

JYSE 2014 TAVARAT ehtojen mukaan korvattaviksi tulevat lähtökohtaisesti ainoastaan välittömät vahingot ja korvausvastuun enimmäismäärä on viisi kertaa hankintasopimuksen laskennallinen arvo. JYSE 2014 TAVARAT ehtojen välittömillä ja välillisillä vahingoilla tarkoitetaan kauppalain (355/1987) 67 §:n mukaista luokittelua välittömiin ja välillisiin vahinkoihin. Ehtojen mukaan edellä mainittuja vastuunrajoituksia ei sovelleta, jos toinen sopijapuoli on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella, rikkonut salassapitovelvoitetta tai loukannut immateriaalioikeuksia.

Joissain hankintasopimuksissa saattaa olla tarkoituksenmukaista poiketa JYSE 2014 TAVARAT ehdoissa määritellystä korvausvastuun enimmäismäärästä. Jos vahingonkorvausta ei haluta korvauksen enimmäismäärän osalta sopimuksella rajata, tulee ehdot 14.4 ja 14.5 poistaa.

Virheilmoitus ja reklamaatioaika

JYSE 2014 TAVARAT ehdoissa todetaan, että virheestä on ilmoitettava toimittajalle kohtuullisessa ajassa virheen havaitsemisesta määrittelemättä tarkempia aikamääreitä reklamaation tekemiseen. Hankintayksiköt ostavat JYSE 2014 TAVARAT ehtoihin perustuvien sopimusten kautta hyvin erityyppisiä tavaroita, minkä vuoksi kohtuulliset reklamaatioajat poikkeavat toisistaan merkittävästi. Jos sopijapuolet katsovat tarpeelliseksi sopia tarkemmista reklamaatioajoista, tulee tästä sopia erikseen.

Julkisten tavarahankintojen yleiset sopimusehdot (JYSE 2014 TAVARAT)

1 Määritelmät

1.1 Alihankkija

Sellainen kolmas taho, joka osallistuu hankintasopimuksessa tarkoitettujen sopimusvelvoitteiden täyttämiseen.

1.2 Asiakirja

Asiakirjoihin kuuluvat muun muassa käyttöohjeet, käsikirjat, ohjeet ja muut tavarankäyttämiseen tarvittavat asiakirjat.

1.3 Hankintasopimus

Tilaaajan ja toimittajan välinen sopimus tavarankäytöstä sopimusehtojen mukaisesti. Hankintasopimuksella tarkoitetaan luvussa 21 tarkoitettuja asiakirjoja.

1.4 Luovutus

Se hetki, kun tavara on toimituslausekkeen mukaisesti luovutettu tilaajalle.

1.5 Muutos

Toimituksen alkuperäiseen laajuuteen tai sisältöön sovittu muutos- tai lisätyö.

1.6 Sopimussakko

Sopijapuolten erikseen sopima sakko, jonka toimittaja on velvollinen suorittamaan tilaajalle sopijapuolten erikseen määrittelemissä sopimusrikkomustilanteissa. Tilajalla on oikeus sopimussakkoon osoittamatta, että toimittajan sopimusrikkomuksesta on aiheutunut tilaajalle vahinkoa.

1.7 Tavara

Hankintasopimuksen kohteena olevat tavarat sekä niihin liittyvät palvelut ja asiakirjat sekä mahdolliset immateriaalioikeudet sovitussa laajuudessa.

1.8 Tilaaja

Hankintayksikkö, joka hankkii tavarán tämän hankintasopimuksen perusteella.

1.9 Toimittaja

Yritys tai muu toimija, joka on sitoutunut toimittamaan tavarán tilaajalle.

1.10 Vaaranvastuu

Vastuu toisesta sopijapuolesta riippumattomasta tavarán tuhoutumisesta, katoamisesta, huonontumisesta tai vähenemisestä.

1.11 Viivästyssakko

Sakko, jonka toimittaja on viivästyessään velvollinen maksamaan tilaajalle.

1.12 Virhe

Jos tavara ei vastaa luvussa 4 esitettyjä vaatimuksia, siinä on virhe.

2 Yhteyshenkilöt

2.1 Kumpikin sopijapuoli nimeää yhteyshenkilön, jonka tehtävänä on seurata ja valvoa hankintasopimuksen toteutumista ja tiedottaa hankintasopimuksen toteutumiseen liittyvistä asioista. Ellei toisin ole sovittu, yhteyshenkilöllä ei ole oikeutta muuttaa hankintasopimusta. Sopijapuolen on viivytyksettä ilmoitettava kirjallisesti yhteyshenkilön vaihtumisesta toisen sopijapuolen yhteyshenkilölle.

3 Alihankinta

3.1 Toimittajalla on kokonaisvastuu hankintasopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämisestä siitä riippumatta, käyttääkö toimittaja alihankkijoita.

3.2 Toimittajalla on oikeus käyttää alihankkijoita hankintasopimuksen mukaisissa tehtävissään. Toimittaja vastaa käyttämänsä alihankkijan osuudesta kuten omastaan sekä vastaa siitä, että alihankkija noudattaa omalta osaltaan hankintasopimuksen mukaisia velvoitteita.

3.3 Toimittajalla ei ole oikeutta vaihtaa hankintasopimuksessa nimettyä alihankkijaa tai olennaisten sopimusvelvoitteiden täyttämiseen osallistuvaa alihankkijaa ilman tilaajan suostumusta.

3.4 Jos hankintasopimuksessa nimetty alihankkija tai olennaisten sopimusvelvoitteiden täyttämiseen osallistuva alihankkija ei kuitenkaan voi toimittajasta riippumattomista ja pakottavista syistä osallistua hankintasopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämiseen, toimittajalla on oikeus vaihtaa alihankkija sellaiseen resursseiltaan ja laadultaan vastaavaan

alihankkijaan, jonka tilaaja hyväksyy. Tilaaja voi olla hyväksymättä toimittajan esittämän korvaavan alihankkijan vain perustellusta syystä. Jos toimittaja ei pysty kohtuullisessa ajassa esittämään korvaavaa alihankkijaa, jonka tilaaja hyväksyy, tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla.

3.5 Toimittajan on toimitettava tilaajan pyynnöstä selvitys käyttämistään alihankkijoista.

3.6 Toimittajalla on tilaajan vaatimuksesta velvollisuus vaihtaa alihankkija, jos siihen kohdistuu julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste tai julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 81 §:n 1 momentin 3–11 kohdissa tarkoitettu harkinnanvarainen poissulkemisperuste, vaikka peruste olisi syntynyt vasta sopimussuhteen alkamisen jälkeen. Jos alihankkijan vaihtaminen ei ole mahdollista, on tilaajalla oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi.

4 Tavarantoimittajan ominaisuudet

4.1 Tavarantoimittajan on lajiltaan, määrältään, laadultaan ja muilta ominaisuuksiltaan vastattava sitä mitä on sovittu. Tavarantoimittajan on myös vastattava siitä tilaajalle annettuja tietoja.

4.2 Jos muusta ei ole sovittu, tavarantoimittajan tulee soveltua tarkoitukseen, johon sellaisia tavaroita yleensä käytetään tai soveltua siihen erityiseen tarkoitukseen, johon tavaraa oli tarkoitus käyttää, jos toimittajan on täytynyt olla selvillä tästä tarkoituksesta. Tavarantoimittajan tulee laadultaan vähintään vastata siitä etukäteen tilaajalle mahdollisesti toimitettuja näytteitä ja mallikappaleita.

4.3 Tavarantoimittajan tulee täyttää Euroopan unionin suoraan velvoittavien säädösten, Suomen lakien ja asetusten sekä viranomaisten antamat määräykset muun muassa rakenteen, varusteiden, työ- ja paloturvallisuuden sekä sähköturvallisuuden osalta.

4.4 Tavarantoimittajan mukana on toimitettava kaikki sellaiset todistukset, luvat ja muut toimittajan hankittavaksi kuuluvat asiakirjat, jotka ovat tarpeen tavarantoimittajan käyttöä varten.

4.5 Toimittajan on toimitettava tilaajalle tavarantoimittajan asennus-, korjaus-, huolto- ja käyttötoiminnassa tarvittavat hankintaan kuuluvat piirustukset ja ohjeet sekä muut tiedot ja asiakirjat. Näiden tietojen ja asiakirjojen on oltava suomenkielisiä, ellei tilaaja ole hyväksynyt niiden toimitusta muulla kielellä.

4.6 Toimittaja takaa tavaroille huollon ja varaosien saannin kulloinkin vallitsevissa olosuhteissa kohtuullisin hinnoin ja ehdoin. Ellei toisin ole sovittu, huoltoa ja varaosia on oltava saatavilla tavarantoimittajan yleistä käyttöä vastaavan ajan.

4.7 Toimittaja voi tilaajan siihen suostuessa korvata hankintasopimuksen mukaisen tavarantoisella tavaramalla. Korvaavan tavaranto on täytettävä hankintasopimuksessa asetetut vaatimukset ja sen on vastattava ominaisuuksiltaan alkuperäistä tavaramaa. Toimittajanto on toimitettava korvaava tavara enintään alkuperäistä tavaramaa vastaavalla hinnalla.

5 Hinta

5.1 Hinta on kiinteä 12 kuukautta sopimuskauden alusta lähtien, ellei toisin ole sovittu. Hinta ei sisällä arvonlisäveroa.

5.2 Toimittaja laskuttaa arvonlisäveron voimassa olevan lain mukaisesti.

5.3 Hinta sisältää kaikki tavaranto ja palvelun tuottamisesta aiheutuvat kulut. Niitä ovat muun muassa matka- ja majoituskustannukset, päivärahat, ylityökorvaukset sekä tarjousoajan päättyessä voimassa olevat toimittajanto suoritettavaksi tulevat välilliset verot ja maksut lukuun ottamatta arvonlisäveroa.

5.4 Ellei toisin ole sovittu, toimittajalla ei ole oikeutta periä pientoimitus- tai laskutuslisää.

5.5 Ennakkomaksu on hankintahinnan kiinteä osa.

5.6 Toimittajalla on oikeus huomioida tarjouso jättämisen jälkeen tapahtuneista viranomaisten määräämistä uusista julkisista maksuista tai olemassa olevien maksujen korotuksista aiheutuneet suoraan tilaajalle toimitettaviin tavaroihin vaikuttavat välittömät kustannukset hinnassaan edellyttäen, että ne eivät ole olleet tarjouso tehdessä tiedossa ja toimittaja pystyy osoittamaan perusteet hinnanmuutokselle. Tällöin tavaranto hinta muuttuu edellä mainittujen muutosten voimaantuloajankohdasta lukien. Toimittajalla on edellä mainittu oikeus myös silloin, kun hinta on kiinteä. Toimittajalla on tilaajanto vaatimuksesta velvollisuus huomioida hinnassa myös vastaavien maksujen poistumisesta tai alenemisesta aiheutuneet muutokset.

5.7 Toimittajalla on oikeus sopimuskauden aikana muuttaa tavaranto hintaa seuraavien edellytysten täytyessä:

- Hinnanmuutos perustuu yleiseen kustannuskehitykseen;
- Hinnanmuutoksen peruste on syntynyt hankintasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen;
- Hinnanmuutoksen peruste vaikuttaa välittömästi hankintasopimuksen mukaisen tavaranto hintaan; ja
- Hinnanmuutoksen peruste ei johdu toimittajanto omasta toiminnasta

Toimittajan on toimitettava hinnanmuutosehdotus kirjallisesti vähintään kolme (3) kuukautta ennen hinnanmuutoksen voimaantuloa. Hinnanmuutos voi tulla voimaan aikaisintaan 12 kuukauden kuluttua sopimuskauden alusta tai edellisestä toimittajan aloitteesta tehdystä hinnanmuutoksesta. Toimittajan on esitettävä tilaajalle asianmukainen ja perusteltu selvitys kustannusten kehityksestä ja hinnanmuutoksen syistä.

5.8 Tilajalla on vastaava oikeus sopimuskauden aikana ehdottaa hinnanmuutosta kohdassa 5.7 mainittujen edellytysten täytyessä. Tilajajan on toimitettava hinnanmuutosehdotus kirjallisesti vähintään kolme (3) kuukautta ennen hinnanmuutoksen voimaantuloa. Hinnanmuutos voi tulla voimaan aikaisintaan 12 kuukauden kuluttua sopimuskauden alusta tai edellisestä tilaajan aloitteesta tehdystä hinnanmuutoksesta. Tilajajan on pyydetessä esitettävä asianmukainen ja perusteltu selvitys kustannusten kehityksestä ja hinnanmuutoksen syistä.

5.9 Jos hinnanmuutoksesta ei päästä yksimielisyyteen, sopijapuolilla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti ennen uusien hintojen voimaantuloa. Irtisanomisaikana noudatetaan hintoja, jotka olivat voimassa ennen hinnanmuutosehdotuksen tekemistä.

6 Maksuehdot

6.1 Toimittaja laskuttaa tilaajaa verkkolaskulla.

6.2 Verkkolasku eräännyy maksettavaksi 21 päivän kuluttua hyväksyttävän laskun saapumisesta.

6.3 Ellei toisin ole sovittu, toimittaja on oikeutettu laskuttamaan sovitut maksut, kun tavara on toimitettu. Toistuvaismaksut laskutetaan sovituin laskutuskausin jälkikäteen. Laskussa on oltava erittely laskituksen perusteista.

6.4 Jos tilaaja ei maksa laskua viimeistään eräpäivänä, toimittajalla on oikeus periä viivästyskorkoa korkolain (633/1982) mukaisesti sekä kohtuulliset perintäkulut.

6.5 Toimittajalla on oikeus keskeyttää hankintasopimuksen veloitteiden täyttäminen, jos selvä ja riidaton maksu viivästyy yli 30 päivää ja viivästynyt suoritus on olennainen. Toimittajan on kirjallisesti ilmoitettava keskeytyksestä tilaajalle vähintään 15 päivää ennen keskeytystä. Ilmoitus voidaan tehdä heti laiminlyönnin tapahduttua.

6.6 Tilajalla on oikeus pidättää maksamattomasta hinnasta muun muassa virheellisen tavaran korjaustyöstä tai viivästyneen tavaran johdosta uuden vastaavan tavaran hankinnasta aiheutuvat kustannukset sekä hankintasopimuksen mukainen viivästyssakko tai

muu mahdollinen sopimussakko ja takuuajan vakuus sekä ennakolle viivästys- tai purkutilanteessa kertyneet korot.

7 Vakuudet

7.1 Jos tilaajan on hankintasopimuksen mukaan maksettava ennakkoa, toimittajan on jätettävä ennen ennakon suorittamista tilaajalle tämän hyväksymä vakuus, jonka tulee olla vähintään 15 prosenttia suurempi kuin suoritettava ennakko. Vakuuden on oltava voimassa vähintään kuukausi sen jälkeen, kun hankintasopimuksen mukainen toimitusaika on päättynyt. Toimittajan on toimituksen viivästyessä jatkettava vakuuden voimassaoloaika.

7.2 Jos takuuajan vakuudesta on sovittu, toimittajan on jätettävä ennen takuuajan alkamista tilaajan hyväksymä vakuus, jonka tulee olla vähintään 15 prosenttia arvonlisäverottomasta hankintahinnasta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kuukausi takuuajan päättymisajankohdan jälkeen.

7.3 Ennakkomaksun ja takuuajan vakuudeksi hyväksytään ensi sijassa tilaajan nimiin tehty pankkitalletus tai vakavaraisen raha- tai vakuutuslaitoksen omavelkainen takaus tai muu tilaajan hyväksymä vakuus.

7.4 Toimittaja vastaa kaikista vakuuden hankkimisesta aiheutuvista kustannuksista.

8 Tavarantoimitus ja vaaranvastuun siirtyminen

8.1 Toimittaja luovuttaa tavaran tilaajalle hankintasopimuksen mukaisena ajankohtana. Ilman tilaajan suostumusta tavaraa tai sen osaa ei saa luovuttaa ennen sovittua ajankohtaa.

8.2 Ellei toisin ole sovittu, toimituslauseke on TOP "toimitettuna perille tilaajan nimeämään paikkaan" (TOP tilaajan nimeämä paikka, Finnterms 2001).

8.3 Vaaranvastuu siirtyy tilaajalle silloin, kun tavara on toimituslausekkeen mukaisesti luovutettu tilaajalle.

8.4 Jos tavaraa ei luovuteta oikeaan aikaan ja tämä johtuu tilaajasta tai tilaajan puolella olevasta seikasta, vaaranvastuu siirtyy tilaajalle, kun toimittaja on tehnyt sen, mitä luovuttaminen häneltä edellyttää ja asiasta on kirjallisesti ilmoitettu tilaajalle. Toimittaja ei saa ilman tilaajan suostumusta vakuuttaa tilaajan kustannuksella tavaraa, jonka vaaranvastuu hankintasopimuksen mukaan kuuluu tilaajalle.

8.5 Toimittajalla on vaaranvastuu tilaajan tavaroista, osista ja tarvikkeista, jotka tilaaja on luovuttanut hänen haltuunsa säilytystä, korjausta tai jatkojalostusta varten.

9 Luovutusta edeltävät tarkastukset, valvonta ja vastaanottotarkastukset

9.1 Tilaajalla on oikeus tarkastaa tavara ennen sen luovutusta.

9.2 Tilaajan ennen tavarantoimituksen suorittamista suorittamat tarkastukset ja valvonta eivät vähennä toimittajan velvollisuuksia ja vastuuta.

9.3 Kun tavara on luovutettu, tilaaja suorittaa vastaanottotarkastuksen niin pian kuin olosuhteet sen sallivat. Tavara katsotaan hyväksytyksi, ellei tilaaja reklamoi siinä olevasta virheestä kohtuullisessa ajassa.

9.4 Toimittajalla ja tilaajalla on molemmilla yleinen myötävaikutusvelvollisuus tarkastusten ja vastaanottotarkastuksen edesauttamiseksi. Kumpikin sopijapuoli vastaa tarkastuksista ja vastaanottotarkastuksesta aiheutuvista kuluistaan.

9.5 Toimittajan on kustannuksellaan ilman kohtuutonta viivästystä poistettava tarkastuksissa ja vastaanottotarkastuksessa havaitut virheet. Tilaaja ei ole velvollinen hyvittämään toimittajalle niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat tavanomaisessa tarkastuksessa käyttökelvottomiksi tulleista tai arvoltaan alentuneista tavaroista.

9.6 Jos tavarassa on virhe, vastaa toimittaja kaikista tarkastuksen, käsittelyn ja kuljetuksen uusimisesta tilaajalle aiheutuvista kustannuksista.

10 Viivästyminen

10.1 Jos sopijapuoli havaitsee viivästyvänsä toimituksessaan tai veloitteessaan tai pitää viivästystä todennäköisenä, viivästyvän sopijapuolen on viivytyksettä kirjallisesti ilmoitettava toiselle sopijapuolelle viivästyksestä ja sen vaikutuksesta hankintasopimuksen täyttämiseen. Toimittajan viivästyessä on sen ilmoitettava uusi toimitusaika tilaajalle niin pian kuin mahdollista.

10.2 Toimituksen viivästyminen rinnastetaan asentamisen ja käyttöönoton viivästyminen sekä käytössä tarvittavien ja hankintasopimuksen edellyttämien muiden tietojen viivästyminen.

10.3 Jos toimitus viivästyy toimittajasta johtuvasta syystä, tilaajalla on oikeus viivästyssakkoon. Tilaajalla on oikeus viivästyssakkoon osoittamatta, että toimittajan viivästyksestä olisi aiheutunut tilaajalle vahinkoa. Ellei toisin ole sovittu, viivästyssakko on suuruudeltaan yksi (1) prosentti viivästyneen toimituksen arvonlisäverottomasta arvosta jokaiselta alkavalta seitsemän (7) vuorokauden pituiselta ajanjaksolta, jolla toimittaja ylittää sovitun määräpäivän. Viivästyssakkoa peritään enintään kymmeneltä (10) viikolta. Viivästyssakon lisäksi tilaajalla on oikeus vahingonkorvaukseen toimittajan viivästyksestä aiheutuneesta vahingosta luvun 14 mukaisesti.

10.4 Jos tilaaja on maksanut ennakkoa ja toimitus viivästyy toimittajasta johtuvasta syystä, toimittaja on velvollinen maksamaan viivästysajalta vuotuista korkoa korkolain mukaisesti ennakon siltä osalta, joka vastaa viivästynyttä tavaraa.

10.5 Tilaajalla on viivästyksen perusteella oikeus pidättäytyä maksamasta tavarahan hintaa. Tilaaja ei kuitenkaan saa pidättäytyä rahamäärää, joka ilmeisesti ylittää ne vaatimukset, joihin hänellä on viivästyksen perusteella oikeus.

10.6 Jos toimittaja viivästyy suorituksessaan ja viivästyksellä on olennainen merkitys tilaajalle tavarahan laatu huomioiden, tilaajalla on oikeus toimittajan kustannuksella hankkia korvaava vastaavan tasoinen tavara kolmannelta (kateosto-oikeus). Tilaajan on pyrittävä ilmoittamaan toimittajalle oikeutensa käyttämisestä ennen korvaavan tavarahan hankkimista.

10.7 Hankintasopimus voidaan purkaa olennaisen viivästyksen perusteella kohdan 12.7 mukaisesti.

10.8 Tilaajalla on oikeus pidättäytyä viivästyneen tavarahan johdosta kohdissa 10.3, 10.4 ja 10.6 tarkoitetut korot ja kustannukset kohdan 6.6 mukaisesti.

11 Takuu

11.1 Takuuaika on 24 kuukautta, ellei muuta ole sovittu. Takuuaika alkaa siitä päivästä, jolloin tavara on luovutettu tilaajalle. Jos tilaaja toteaa vastaanottotarkastuksessa, että tavarassa on virhe, takuu alkaa kuitenkin vasta siitä päivästä, kun toimittaja on korjannut virheen.

11.2 Takuu kattaa kaikki takuuajana ilmenevät virheet. Takuu ei kuitenkaan kata virheitä, jotka johtuvat käyttöohjeiden vastaisesta tai muusta virheellisestä tavarahan käytöstä.

11.3 Toimittaja on velvollinen viipymättä tiedon saatuaan kustannuksellaan poistamaan kaikki takuuajana ilmenevät virheet tai toimittamaan uuden tavarahan virheellisen tilalle. Takuukorjaukseen sisältyy myös korjausta vastaavien muutosten tekeminen tavarahan liitviin asiakirjoihin.

11.4 Ellei toisin ole sovittu, tavarahan takuuajaa pitenee sillä ajalla, jona tavaraa ei ole virheen vuoksi voitu käyttää. Takuuajan pituus on kuitenkin enintään kaksinkertainen alkuperäiseen takuuajaaan verrattuna.

11.5 Jos takuuajana tavarassa ilmenee virhe ja on perusteltua syytä olettaa, että sama virhe tulee esiintymään muissakin tavaroissa (tyyppivirhe), toimittaja on velvollinen korjaamaan tämän virheen kaikista jo toimitetuista ja toimitettaviksi tulevista tavaroista.

11.6 Tilaajan on toimitettava tavara takuukorjausta varten toimittajan osoittamaan paikkaan Suomessa. Toimittaja vastaa takuukorjaukseen liittyvistä kustannuksista sekä tavarantakuukorjaukseen toimittamisesta ja palauttamisesta aiheutuvista kuluista.

11.7 Jos toimittaja ei täytä takuuvuorotteitaan kohtuullisessa ajassa siitä, kun tilaaja on ilmoittanut virheestä, tilaajalla on oikeus teettää tarpeelliset korjaukset kolmannella ja vaatia tästä aiheutuneita kustannuksia toimittajalta vahingonkorvauksena luvun 14 mukaisesti. Tilaajan on ilmoitettava toimittajalle etukäteen korjauksen teettämisestä kolmannella. Tilaajalla on oikeus korjauksen sijasta vaatia hinnanalennusta.

11.8 Toimittaja on takuuajan jälkeenkin velvollinen viipymättä tiedon saatuaan kustannuksellaan poistamaan tavarassa ilmenevät virheet, jotka ovat olleet tavarassa vaaranvastuun siirtyessä tilaajalle ja joita tilaaja ei ole kohtuuden mukaan voinut havaita vastaanottotarkastuksessa tai takuuajana.

12 Virhe, hinnanalennus ja sopimuksen purkaminen

12.1 Tavarantakuullisuutta arvioidaan sen perusteella, millainen tavara on ominaisuuksiltaan vaaranvastuun siirtyessä tilaajalle. Toimittaja vastaa virheestä, joka tavarassa on ollut tänä ajankohtana, vaikka virhe ilmeni myöhemmin.

12.2 Jos tavarassa on virhe, tilaajan tulee ilmoittaa virheestä toimittajalle kohtuullisessa ajassa virheen havaitsemisesta tai siitä, kun se olisi tullut havaita.

12.3 Toimittajan on ilmoitettava tilaajalle virheilmoituksen vastaanottamisesta ja toimenpiteiden aloittamisesta viimeistään 14 päivän kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta.

12.4 Jos tavarassa havaitaan virhe, joka estää tavarantottamisen sille tarkoitettuun käyttöön, tilaaja on oikeutettu pidättäytymään kauppahinnan maksusta siihen saakka, kunnes toimittaja on poistanut virheen.

12.5 Jos tavarassa on virhe, toimittaja omalla kustannuksellaan selvittää virheen syyn ja korjaa sen viivytyksettä. Toimittaja vapautuu vastuusta osoittamalla, ettei virhe johdu toimittajan vastuulla olevasta seikasta. Tällöin toimittaja on oikeutettu veloittamaan virheen selvitys- ja korjaustyöstä tavantomaisen hinnoittelunsa mukaisesti.

12.6 Jos toimittaja ei ole korjannut virhettä tai antanut tilalle korvaavaa tuotetta sovittujen ehtojen mukaisesti, tilaajalla on oikeus saada toimittajalta hinnanalennusta.

12.7 Kumpikin sopijapuoli saa purkaa hankintasopimuksen kokonaan tai osittain, jos toinen sopijapuoli on olennaisesti rikkonut sopimusvelvoitteitaan tai on ilmeistä, että olennainen

sopimusrikkomus tulee tapahtumaan. Olennaisena sopimusrikkomuksena pidetään muun muassa sitä, ettei tavara vastaa sovittua ja virhe tai siitä tilaajalle aiheutuneet seuraukset ovat vähäistä suurempia eikä virhettä tilaajan huomautuksesta huolimatta viipymättä korjata tai virheet ovat toistuvia. Olennaisena sopimusrikkomuksena pidetään myös sitä, että sopijapuoli on olennaisesti viivästynyt suorituksessaan tai viivästyksiset ovat toistuvia.

12.8 Jos tilaaja on maksanut ennakkoa, toimittaja suorittaa hankintasopimuksen purkauksessa tilaajalle takaisin saamansa ennakon ja korkoa korkolain mukaisesti laskettuna ennakon suorituspäivästä takaisinmaksupäivään.

12.9 Jos toimittajasta johtuvaa virhettä ei voida korjata tai jos toimittaja ei korjaa virhettä kohtuullisessa ajassa, on tilaajalla oikeus toimittajan kustannuksella korjata tavara kolmannelta tai hankkia kolmannelta korvaava vastaavan tasoinen tavara (kateosto-oikeus). Tilaaajan on pyrittävä ilmoittamaan toimittajalle oikeutensa käyttämisestä ennen kateoston tekemistä.

12.10 Tilaaajalla on oikeus pidättää virheellisen tavaran johdosta kohdissa 12.6, 12.8 ja 12.9 tarkoitetut korot ja kustannukset kohdan 6.6 mukaisesti.

13 Ylivoimainen este

13.1 Vapauttamisperusteeksi (force majeure) katsotaan sellainen hankintasopimuksen täyttämisen estävä ja hankintasopimuksen syntymisen jälkeen sattunut epätavallinen ja asiaan vaikuttava tapahtuma, jota sopijapuolten ei ole ollut syytä ottaa huomioon hankintasopimusta tehtäessä ja joka on sopijapuolista riippumaton, eikä sen estävää vaikutusta voida poistaa ilman kohtuuttomia lisäkustannuksia tai kohtuutonta ajanhukkaa. Tällainen tapahtuma voi olla sota, kapina, sisäinen levottomuus, viranomaisen suorittama pakko-otto tai takavarikko julkiseen tarpeeseen, tuonti- tai vientikielto, luonnonmullistus, yleisen liikenteen tai energiajakelun keskeytys, lakko tai muu työselkkaus tai tulipalo tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen sopijapuolista riippumaton syy.

13.2 Alihankkijan viivästys katsotaan vapauttamisperusteeksi vain siinä tapauksessa, että alihankkijan viivästys johtuu kohdassa 13.1 tarkoitetusta esteestä eikä alihankintaa voida ilman kohtuutonta ajanhukkaa tai kustannuksia suorittaa muualta.

13.3 Jos sopimusvelvoitteen toteuttaminen viivästyy ylivoimaisesta esteestä johtuen, sopimusvelvoitteen täyttämisen aikaa jatketaan niin paljon kuin kaikki tapaukseen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä kohtuullisena.

13.4 Sopijapuolten on viipymättä ilmoitettava ylivoimaisesta esteestä toiselle sopijapuolelle samoin kuin esteen lakkaamisesta, jonka jälkeen sopijapuolten on viimeistään sovittava sen vaikutuksesta toimitukseen.

13.5 Kumpikin sopijapuoli saa purkaa hankintasopimuksen kokonaan tai osittain, jos hankintasopimuksen täyttäminen ylivoimaisen esteen jatkumisen johdosta viivästyy yli neljä (4) kuukautta.

14 Vahingonkorvaus

14.1 Tilaajalla ja toimittajalla on oikeus saada vahingonkorvausta toisen sopijapuolen sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta välittömästä vahingosta.

14.2 Jos hankintasopimus päättyy toimittajasta johtuvasta syystä luvun 15 perusteella ja tästä aiheutuu tilaajalle vahinkoa, on tilaajalla oikeus vahingonkorvaukseen hankintasopimuksen ennaikaisesta päättymisestä aiheutuneesta välittömästä vahingosta.

14.3 Tilaajalla on oikeus saada vahingonkorvausta viivästyksestä tai muusta toimittajan sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta vahingosta siltä osin kuin vahingon määrä ylittää tilaajalle maksettavan viivästyssakon tai muun sopijapuolten erikseen sopiman sopimussakon.

14.4 Jos toisin ei ole sovittu, sopijapuolen korvausvastuu on enintään viisi (5) kertaa hankintasopimuksen laskennallinen arvo.

14.5 Hankintasopimuksen laskennallisella arvolla tarkoitetaan tilaajan ja toimittajan välisen hankintasopimuksen kohteena olevien tavaroiden arvoa. Puitejärjestelyssä hankintasopimuksen laskennallinen arvo on tilaajan toimittajalta puitejärjestelyn perusteella tekemien ja tehtäväksi tulevien hankintojen kokonaisarvo. Jatkuvaluonteisissa hankintasopimuksissa tai puitejärjestelyissä hankintasopimuksen laskennallisena arvona pidetään kuu-kaudessa tehtäviä keskimääräisiä ostoja kerrottuna sopimuskautta vastaavilla kuukausilla. Toistaiseksi voimassa olevien hankintasopimusten osalta hankinnan laskennallinen arvo määritetään 48 kuukauden sopimuskauden mukaan. Jos vahinko tapahtuu optiokaudella, otetaan hankintasopimuksen laskennallista arvoa määritettäessä huomioon sekä varsinaisen sopimuskauden että optiosopimuskauden kuukaudet.

14.6 Tämän luvun mukaisia vastuunrajoituksia ei sovelleta, jos toinen sopijapuoli on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella, rikkonut salassapitovelvoitetta tai loukannut immateriaalioikeuksia. Tällöin vahinkoa kärsineellä sopijapuolella on oikeus korvaukseen myös välillisestä vahingosta.

15 Hankintasopimuksen päättäminen erityistilanteissa

15.1 Tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi, jos toimittajaa rasittaa julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettu pakollinen pois-sulkemisperuste tai julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain

(1397/2016) 81 §:n 1 momentin 3–11 kohdissa tarkoitettu harkinnanvarainen poissulkuperuste, vaikka peruste olisi syntynyt vasta sopimussuhteen alkamisen jälkeen.

15.2 Tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi, jos toimittajan taloudellisten tai muiden olosuhteiden havaitaan muuttuneen olennaisesti niin, ettei voida olettaa toimittajan täyttävän hankintasopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan eikä luotettavaa selvitystä velvoitteiden täyttämistä anneta. Irtisanominen on tehtävä kohtuullisessa ajassa siitä, kun tilaaja sai tiedon irtisanomisperusteen olemassaolosta.

15.3 Ennen irtisanomista kohdan 15.1 tai 15.2 perusteella tilaajan on huomautettava asiasta toimittajalle ja varattava tälle mahdollisuus selvityksen antamiseen kohtuullisessa ajassa.

15.4 Tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi kokonaan tai osittain, jos hankintasopimukseen on tehty olennainen muutos, joka olisi hankintalainsäädännön nojalla edellyttänyt uutta hankintamenettelyä.

15.5 Tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi, jos hankintasopimusta ei olisi voinut tehdä toimittajan kanssa, koska Euroopan unionin tuomioistuin on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 258 artiklan mukaisessa menettelyssä todennut tilaajan rikkoneen vakavasti perussopimusten ja hankintadirektiivien mukaisia velvoitteita.

15.6 Jos tilaaja irtisanoa sopimuksen kohtien 15.1, 15.2, 15.4 tai 15.5 perusteella, toimittajalla on oikeus saada täysimääräinen maksu hankintasopimuksen päättymishetken mennessä toimitetuista tavaroista, mutta ei oikeutta muuhun korvaukseen hankintasopimuksen päättymisen johdosta.

16 Immateriaalioikeudet

16.1. Ellei toisin ole sovittu, immateriaalioikeudet tavaraan tai siihen liittyvään aineistoon eivät siirry tilaajalle tavaran omistusoikeutta lukuun ottamatta. Kaikki aineisto, jonka tilaaja ja toimittaja ennen tai jälkeen sopimuksenteon luovuttavat toisilleen, jäävät aineiston luovuttajan omaisuudeksi. Tilaajalla on kuitenkin peruuttamaton käyttöoikeus toimittajan sille luovuttamaan aineistoon silloin, kun kyse on aineiston käyttämisestä tavaran käyttöön liittyvässä tarkoituksessa. Käyttöoikeus sisältää oikeuden käyttää, kopioida ja muuttaa aineistoa sekä tehdä tai teettää siihen muutoksia. Tehdessään tai teettäessään muutoksia toimittajan luovuttamaan aineistoon, tilaajan on huolehdittava siitä, ettei toimittajan liike- tai ammattisalaisuuksia paljasteta. Tilaajalla on oikeus luovuttaa aineisto samoin oikeuksin ja velvollisuuksin sille, jolle tilaajan tehtävät siirtyvät.

16.2 Toimittaja vastaa siitä, etteivät sen toimittamat tavarat tai niihin liittyvä aineisto hankintasopimuksen mukaisesti käytettyinä loukkaa Suomessa voimassa olevia kolmannen osapuolen patenti-, tekijän- tai muita immateriaalioikeuksia.

16.3 Jos tilaajaa vastaan esitetään tavarat tai siihen liittyvän aineiston käyttöön perustuvia immateriaalioikeuteen perustuvia vaatimuksia, toimittaja on velvollinen vastamaan vaatimuksiin tilaajan puolesta omalla kustannuksellaan. Toimittaja vastaa tilaajalle siitä, ettei tavarat tai siihen liittyvään aineistoon kohdistuvista immateriaalioikeuksiin perustuvista vaatimuksista tai velvoitteista aiheudu tilaajalle oikeudenkäyntikuluja eikä vahingonkorvaus- tai muita kolmannelle osapuolellemaksettavia kustannuksia tai muita vastuita kolmatta osapuolta kohtaan.

17 Salassapito

17.1 Sopijapuolet sitoutuvat pitämään salassa toisiltaan saamansa luottamuksellisiksi katsottavat aineistot ja tiedot, jotka ovat lain perusteella salassa pidettäviä sekä olemaan käyttämättä niitä muihin kuin hankintasopimuksen mukaisiin tarkoituksiin.

17.2 Salassapitovelvollisuuden rikkomisena ei pidetä viranomaisten velvoittavan määräyksen perusteella tapahtuvaa tietojen luovuttamista viranomaisille tai muulle taholle.

17.3 Toimittaja ei saa käyttää hankintasopimusta tai tilaajan nimeä markkinoinnissa ilman tilaajan suostumusta. Ellei toisin ole sovittu, toimittaja saa kuitenkin käyttää hankintasopimusta referenssitietona tehdessään tarjouksia hankintalainsäädännössä tarkoitetuille hankintayksiköille.

17.4 Tässä luvussa tarkoitettut velvoitteet jatkuvat myös sopimuskauden jälkeen.

18 Sopimuksen siirtäminen, muuttaminen ja optio

18.1 Toimittajalla ei ole oikeutta ilman tilaajan suostumusta osaksikaan siirtää hankintasopimusta kolmannelle. Tilaajalla on oikeus siirtää hankintasopimus sellaiselle kolmannelle osapuolelle, jolle tilaajan tehtävät siirtyvät kokonaan tai osittain.

18.2 Sopimusmuutokset on tehtävä kirjallisesti. Kirjallisiksi sopimusmuutoksiksi katsotaan myös sähköisessä muodossa tehdyt muutokset.

18.3 Tavaraa koskevista muutoksista ja niiden vaikutuksista toimitusaikatauluun tai hintaan on sovittava kirjallisesti ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

18.4 Jos hankintaan sisältyy optio, tilaaja päättää sen käyttämisestä. Optioon sovelletaan hankintasopimuksen ehtoja.

19 Avustamisvelvollisuus toimittajan vaihtuessa

19.1 Toimittajan vaihtuessa toimittaja on velvollinen avustamaan tilaajaa sopimusvelvoitteiden siirtämisessä uudelle toimittajalle. Toimittajalla on oikeus veloittaa tästä aiheutuvasta työstä hinnastonsa mukaisesti.

19.2 Avustamisvelvollisuus alkaa jo ennen hankintasopimuksen päättymistä, kun hankintasopimus on irtisanottu tai purettu tai kun tilaaja ilmoittaa aloittavansa hankinnan valmistelun, joka koskee tämän hankintasopimuksen kohteena olevia tavaroita. Ellei toisin ole sovittu, velvollisuus jatkuu korkeintaan siihen asti, kun 12 kuukautta on kulunut hankintasopimuksen päättymisestä.

20 Erimielisyydet ja sovellettava laki

20.1 Hankintasopimusta koskevat asiat ratkaistaan ensisijaisesti keskinäisin neuvotteluin.

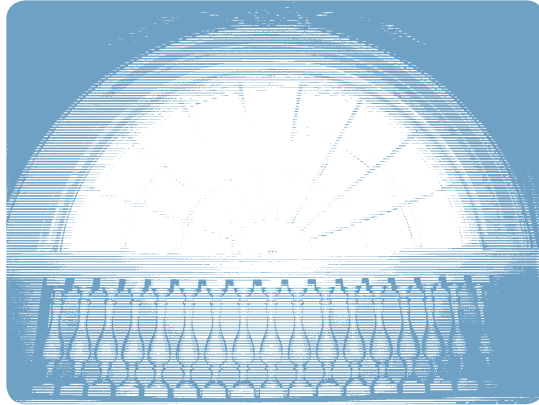
20.2 Jos kiistakysymys ei ratkea neuvotteluin, erimielisyydet jätetään ratkaistavaksi ensiasiateena tilaajan kotipaikan yleiseen alioikeuteen.

20.3 Hankintasopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Hankintasopimukseen ei kuitenkaan sovelleta Suomen lain lainvalintaa koskevia säännöksiä tai YK:n kansainvälistä kauppalakia (CISG).

21 Hankintasopimusasiakirjojen pätevyysjärjestys

21.1 Hankintasopimusasiakirjat täydentävät toisiaan. Jos hankintasopimusasiakirjat ovat keskenään ristiriidassa, noudatetaan niitä seuraavassa keskinäisessä pätevyysjärjestyksessä, ellei toisin ole sovittu:

1. Sopimus
2. Tarjouspyyntö
3. Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot tavarahankinnoissa
(JYSE 2014 TAVARAT)
4. Tarjous

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO

Puh. 0295 16001 (vaihde)
Faksi 09 160 33123

Virallinen sähköposti: valtiovarainministerio@vm.fi
Viestintä: vm-viestinta@vm.fi
etunimi.sukunimi@vm.fi

www.vm.fi